

ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ за учебната 2021/2022г.

Въведение

Децата са най-ценното богатство на планетата. Затова и тяхното приобщаване е всеобхватен процес, който включва осигуряване на подкрепа и равни възможности за качествено образование, приемане на индивидуалността и разнообразието от потребности на всяко дете, насоченост към ресурсите на децата, както и създаване на възможности за развитието и активното им участие в живота на училищната общност.

Настоящата програма е разработена във връзка с предоставянето на подкрепа за личностно развитие на учениците от *120 ОУ Г.С.Раковски* и има за цел предоставяне на равни възможности на учениците от уязвими групи и гарантиране на тяхното качествено образование и участие в училищния живот заедно с останалите ученици.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички българските граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Принципи на приобщаващото образование

- Гарантиране правото на всяко дете за достъп до качествено образование.
- Гарантиране достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа.
- Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на учениците, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика.
- Приемане и зачитане на уникалността на всеки ученик – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че учениците да развият максимално своя потенциал.
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички деца и ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на ученето и научаването и при участието им в дейността на детската градина или училището.
- Цялостен системен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики,

създаване на сигурна и подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата и учениците.

- Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – училището, учениците, семейството и общността.
- Намаляване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и върху участието на учениците в дейността на училището.
- Нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение и подготовка на учениците за живот в приобщаващо общество.
- Гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование съобразно потребностите на учениците и в зависимост от спецификата на обществения живот.

Основна цел на училищната програма е осигуряване на подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие на потенциала на всяко дете и ученик с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото.

Освен към осигуряването на равни възможности, програмата е насочена с комплекс от мерки към най-уязвимите групи деца и към тези, изложени на риск от дискриминация – деца със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца от различни етнически групи, сираци и полусираци или деца, лишени от родителска грижа по други причини, деца, настанени в институции, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби и др.

Нормативна основа на училищната програма

- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства(2015 - 2020)
 - 2000 Европейската социална харта /ревизирана/;
 - 1992 - Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;
 - 1970 - Международния пакт за граждански и политически права и
 - Международния пакт за икономически, социални и културни права;
 - Национална стратегия за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания 2008-2015 г.
 - Закон за предучилищното и училищно образование;
 - Стандарт за приобщаващото образование

Причини за отпадане от училище:

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории.

1. *Социално-икономически причини;*
2. *Образователни причини;*
3. *Етнокултурни причини.*
4. *Социално-икономически причини:*

ниските доходи — невъзможност за покриване на разходите; използване на детето, непосещаващо училище като трудов ресурс (подпомага формирането на семейния бюджет или участие в домакинската работа.); миграционни процеси, честа смяна на местопребиваването.

5. Образователните причини:

слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него нежелание да се посещава училище - ниска мотивация, слаб успех, голям брой отсъствия по уважителни и неуважителни причини, лоша дисциплина; наличие на конфликтни отношения със съученици и/или учители и др.; затрудненията при усвояване на учебния материал; голям брой ученици, за които

българския език не е майчин - трудното разбиране и говорене; слаба връзка между училището и семейството на тези ученици.

6. Етнокултурни причини: по-ранното встъпване в брак; по-ниска ценност за образование; липса на навици и ценности сред ромите, изключващи ги от образователната социализация.

Анализ на ситуацията в училище

В началото на учебната 2021/2022 година броят на учениците, обучаващи се в 120 ОУ „Г.С.Раковски“ е 655 ученици, разпределени от I до VII клас. В училището няма ученици от различни етнически групи. Обучават се 7 ученика от различни държави, но проявяват голям интерес към всички предмети от учебния план. Няма ученици в неравностойно положение, но има ученици със СОП и собучителни затруднения. Няма данни за етническа дискриминация, както и няма регистрирани ученици, извършили противообществени прояви. Предлага се на качествено образование и повишаване мотивацията на учениците за учене с цел въздействие върху намаляване на отсъствията и превръщане на училището в желана територия, поставя пред педагогическата колегия изискване за повишаване на квалификацията.

Подкрепа за личностно развитие

Подкрепата на личностното развитие в 120 ОУ „Г.С.Раковски“ се осъществява във връзка с разработените национални стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

1. Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в за координатор е определен заместник-директор.

Общата подкрепа в училището се осъществява от класни ръководители, учители, логопед, педагогически съветник и други специалисти при необходимост. Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всяко дете и ученик и включва екипна работа между отделните специалисти.

Мерки за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците

1. Гарантиране на участие и изява на всички ученици в училището.
2. Организиране на дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения, занимания по интереси, участие в проекти, програми, форуми и в други изяви.
3. Библиотечно-информационно обслужване.
4. Грижа за здравето.
5. Поощряване с морални и материални награди.
6. Кариерно ориентиране на учениците.
7. Изграждане на позитивен психологически климат. Прилагане на координирани и последователни усилия за осигуряване на благоприятна образователна среда, създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация.
8. Ранно оценяване на риска от обучителни затруднения на децата и учениците с оглед превенцията им.
9. Допълнително обучение по учебни предмети.
10. Допълнителни консултации.
11. Изготвяне на анализ и оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците с цел установяване на необходимост от допълнителна подкрепа.
12. Изготвяне на индивидуален план за действие при необходимост.

2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се предоставя въз основа на извършена оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците.

Оценката на способностите се извършва след подадено заявление от родител от сформирани екип от специалисти, съобразно необходимостта в конкретния случай.

Оценката на децата със специални образователни потребности се потвърждава от Регионалния център за подкрепа на приобщаващото образование.

Децата и учениците, за които може да се поиска допълнителна подкрепа са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности;
- деца с хронични заболявания;
- деца в риск;
- деца с изяви дарби.

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с дете или ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация;
- рехабилитация на слуха;
- зрителна рехабилитация;
- рехабилитация на комуникативни нарушения;
- осигуряване на достъпна архитектурна и обща и специализирана подкрепяща среда;
- ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за всяко конкретно дете и ученик. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

Ако училището препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, училището уведомява отдел „Закрила на детето“ към ДСП по местоживее на детето с цел социалните служби да окажат съдействие в работата с родителите за осъзнаване на потребностите на детето и мотивирането им.

Мерки за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата

1. Сформиране на екип от специалисти, който да изготви оценка на детето или ученика.
2. Оценяване на индивидуалните потребности на детето или ученика за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие.
3. Изготвяне на оценка на индивидуалните потребности от допълнителна подкрепа.
4. Изготвяне на план за допълнителна подкрепа за личностно развитие след установяването и одобряването на необходимостта от такава.
5. Предоставяне на условия за равен достъп до образование, чрез осигуряване на достъпна архитектурна и физическа среда.
6. Изграждане при необходимост на специализирана подкрепяща среда.
7. Осигуряване на необходимите педагогически специалисти за допълнителна подкрепа.
8. Осигуряване на възможност за гъвкава и динамична организация на средата, според различните потребности на децата.
9. Изготвяне при необходимост на индивидуални учебни планове и програми.

3. Екип за допълнителна подкрепа за личностно развитие

Екипът за подкрепа за личностно развитие се създава със заповед на директора на училището за конкретно дете или ученик за оценка на потребността от допълнителна подкрепа при индикации за СОП, при деца и ученици с изявени дарби или в риск за всяка учебна година.

В екипа участват педагогически съветник, логопед, ресурсен учител, както и други специалисти, според индивидуалните потребности на детето.

Екипът осъществява дейностите по допълнителната подкрепа за личностно развитие на детето или ученика, ако се потвърди необходимостта от такава.

Екипът за подкрепа за личностно развитие изготвя два пъти годишно доклад до директора, съдържащ оценка за развитието на ученика, за постигнатите цели и за резултатите от обучението, за използваните педагогически средства и методи на работа.

Директорът на училището изпраща за одобрение до директора на Регионалния център за приобщаващо образование решението за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на дете или ученик с индикации за СОП, изготвено от конкретния екип за подкрепа за личностното развитие, сформирани за извършване на оценката.

II. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

	Мерки/дейности/за превенция	Отговорни за изпълнението	Срок	Финансиране	Индикатори за успех
1	Своевременно идентифициране на признаците за изоставане в усвояването на училищния материал и застрашеност от отпадане.	Директор, кл. р-ли	началото и края на учебна 2021/2022 година	Не се изисква допълнително финансиране	Намачвяване броя на застрашените от отпадане и броя на отпадналите от училище

5

1.1. Изготвяне на ежемесечни отчети от класните ръководители за броя на отсъствията и причините, поради които учениците отсъстват.	Кл. ръководители	до 3-то число на месеца за учебна 2021/2022 година	Не се изисква допълнително финансиране	Бр. отсъствия Бр. преместени ученици
1.2. Изработване и актуализиране на списъка на застрашените от отпадане ученици.	Директор, училищна комисия	до 30.10. 2022 година	Не се изисква допълнително финансиране	-намаление броя на отпадналите ученици
1 Анализ на постиженията на застрашените от отпадане ученици и осъществяване на педагогическа подкрепа от страна на учителите и училищното ръководство.	Директор и класни ръководители	Два пъти в годината - м. II и м. VI, VII 2022 година	Не се изисква допълнително финансиране	Брой ученици, на които е оказана методическа подкрепа

5

1 А. Предоставяне на обща и допълнителна подкрепа чрез провеждане на задължителна, допълнителна, индивидуална и групова работа по съответните предмети, предоставяща възможности за индивидуален темп при усвояване на учебния материал от застрашените от отпадане ученици.	Кл. ръководители Преподаватели БЕЛ и математика	през цялата учебна 2021/2022 година	НП „Подкрепа за успех“	Намаляване броя на застрашените от отпадане и броя на отпадналите от училище Подобри резултати на НВО-IV и VII кл.
Включване на застрашените от отпадане ученици в извънкласни и извънучилищни дейности, допълнителна работа с цел преодоляване на пропуските.	Учители и учители ЦОУД	През цялата Учебна 2021/2022 година	Бюджет на училището и по проекти	Брой застрашени ученици обхванати в НП „Подкрепа за успех“ и занимания по интереси
2.1 .Откриване на силните страни на учениците, проучване и включване в проекти	Директор, кл. ръководители и р-ли групи	през цялата учебна 2021/2022 година	Бюджет на проекти	Брой анкетиращи. Бр. обхванати ученици
2.2. Включване на застрашените от отпадане в подготовка и провеждане на общоучилищни празници и различни мероприятия.	Директор, класни ръководители	през цялата учебна 2021/2022 година	Не се изисква допълнително финансиране	Брой включени в мероприятията
2.3. Инициативи за подпомагане на ученици в риск от техни съученици, създаване на приятелска среда	Кл. ръководител и Ученически съвет	през цялата учебна 2021/2022 година	Бюджета на училището, програми и проекти	Брой инициативи
2.4.Обхващане на учениците в риск в ГДОУД	Кл.р-ли Учители ЦОУД	30.09.2021 година	Бюджета на училището,	Бр. обхванати ученици
3.1 Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на училище	Директор	През Учебна 2021/2022 година	Бюджета на училището	Бр. обучени учители

3.2.Работа по Национални програми и проекти като мярка за осигуряване на качествено образование.	Директор, Учителите	през Учебна 2021/2022 година	Бюджета на училището, проекти	Брой НП Брой проекти
3.3.По-голяма атрактивност на преподавания материал чрез електронни уроци, интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост	Директор, Учителите	през Учебна 2021/2022 година	Бюджета на училището, Проекти и програми	Бр. извършени проверки Брой проведени такива уроци Подобрена МТБ
3.4.Анализ на движението на учениците и причини за напускането им	Директор, класни ръководители	през учебна 2021/2022 година	Не се изисква допълнително финансиране	Брой напуснали ученици
Работа с родителите	Директор			
4.1 Включване на родителската общност за повишаване на активността ѝ и сътрудничество с училищното ръководство		През Учебна 2021/2022 година	Проекти и програми	Брой инициативи
Отчет на дейностите и мерките по програмата.	Учители, Директор	февруари 2022 г. и юли 2022 г.	Не се изисква финансиране	Бр. отчети

Програмата е приета с Решение №20/10.09.2021г. и е утвърдена със Заповед №1546/14.09.2021г.